

Σχόλια του WWF Ελλάς στη διαβούλευση για τις εγγυημένες τιμές πώλησης ηλεκτρισμού και το τέλος ΑΠΕ

Οκτώβριος 2011

Εισαγωγή

Η Ελλάδα έχει δεσμευτεί στα πλαίσια σειράς οδηγιών της ΕΕ (ενεργειακό πακέτο) να αυξήσει τη συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) έτσι ώστε το 2020 οι ΑΠΕ να συμμετέχουν κατά 18% στην τελική κατανάλωση ενέργειας. Η ελληνική κυβέρνηση προχώρησε πολύ ορθά ακόμα περισσότερο, νομοθετώντας τη συμμετοχή των ΑΠΕ κατά 20% στο συνολικό ενεργειακό μίγμα. Αυτό σημαίνει πως ειδικά στην ηλεκτροπαραγωγή η συμβολή των ΑΠΕ θα πρέπει να αποτελεί τουλάχιστον το 35-40% της συνολικής ζήτησης σε ηλεκτρισμό.

Σήμερα, το μερίδιο συμμετοχής των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας δεν ξεπερνά το 9%, ενώ το μερίδιο των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή δεν είναι παραπάνω από 14%. Έχουμε μείνει, δηλαδή, αρκετά πίσω. Οι λόγοι για τους οποίους η διείσδυση των ΑΠΕ δεν έχει φτάσει στο επιθυμητό σημείο είναι πολλοί. Κάποιοι αρέσκονται να επισημαίνουν έναν ή δυο, κρύβοντας επιμελώς τους υπόλοιπους. Η αλήθεια είναι ότι για την σημερινή μετ' εμποδίων προώθηση των ΑΠΕ δεν μπορεί να φταίει μόνο η γραφειοκρατία, που σαφώς υπάρχει και αποτελεί τροχοπέδη, αλλά από μόνη της δεν αρκεί να εξηγήσει την δυσπραγία που εντοπίζεται στον χώρο. Άλλες αιτίες για την σημαντική καθυστέρηση είναι η ανεπάρκεια του δικτύου, το άσχημο επενδυτικό κλίμα, η ελλιπής στελέχωση των υπηρεσιών, η απουσία ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτών και των ΟΤΑ, η παντελής έλλειψη εργαλείων ορθής χωροθέτησης και περιβαλλοντικής πληροφόρησης, η ασάφεια των προτεραιοτήτων γύρω από το μίγμα ΑΠΕ καθώς και τον χρόνο και τρόπο διαμόρφωσής του, η επίδειξη κακών πρακτικών εκ μέρους μερίδας επενδυτών, η αδυναμία κατανόησης του διακυβέματος των ΑΠΕ με περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς όρους και η μικρή σημασία που έχει δοθεί σε άλλες, εκτός ηλεκτρισμού, χρήσεις.

Παρά την ύπαρξη όλων των παραπάνω αρνητικών δεδομένων, το τελευταίο διάστημα παρατηρείται ιδιαίτερη κινητικότητα στην κατάθεση αιτήσεων για την αδειοδότηση έργων ΑΠΕ, κυρίως αιολικών και φ/β. Η ίδια έντονη κινητικότητα παρατηρείται και στην ΡΑΕ που προχωρά με γοργούς ρυθμούς στην παροχή αδειών παραγωγής. Σύμφωνα με στοιχεία¹ που το ΥΠΕΚΑ έδωσε πρόσφατα στη δημοσιότητα, οι αιτήσεις αδειοδότησης έργων ΑΠΕ ξεπερνούν τα 77.000 MW, ενώ τα έργα με άδεια παραγωγής ανέρχονται σε 22.383 MW. Ο βασικός λόγος που οι επενδυτές στρέφονται μαζικά προς τον τομέα των ανανεώσιμων πηγών είναι, σίγουρα, οι ελκυστικές τιμές στήριξης (feed-in-tariffs), η δυνατότητα χρήσης των προνοιών του αναπτυξιακού νόμου (επιδότησεις) και οι ευνοϊκές προσαυξήσεις για μια σειρά από έργα ΑΠΕ. Οποιαδήποτε λανθασμένη κίνηση σε κάθε μια από τις οικονομικές πρακτικές στήριξης των ΑΠΕ μπορεί να οδηγήσει σε καταστροφικά αποτελέσματα. Για παράδειγμα η διατήρηση υψηλών feed-in-tariffs και επιδοτήσεων ενδέχεται να προκαλέσει την είσοδο 'αλεξιπτωτιστών' στο χώρο, με άμεση συνέπεια την αύξηση κερδοσκοπικών φαινομένων και κακών πρακτικών, την υλοποίηση μη αποδοτικών επενδύσεων και την διόγκωση των αντιδράσεων των τοπικών κοινωνιών. Από την άλλη, μια υπερβολική πτώση των κινήτρων στήριξης ενδέχεται να παγώσει έναν απαραίτητο και πολλά υποσχόμενο κλάδο.

¹ Ανακοίνωση ΥΠΕΚΑ σχετικά με την αδειοδοτική εξέλιξη των έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), για το α' εξάμηνο του 2011 [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=389&snif\[524\]=1261&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=389&snif[524]=1261&language=el-GR) (τελευταία πρόσβαση 13.10.2011)

Πιο κάτω θα δείτε την πρόταση του WWF Ελλάς για το σύστημα χρηματοδότησης έργων ΑΠΕ. Μια πρόταση που συντάχθηκε υπό αφόρητη πίεση χρόνου, εξαιτίας της άστοχης ενέργειας του ΥΠΕΚΑ να περιορίσει το χρόνο ανοιχτής διαβούλευσης σε μόλις 3 εργάσιμες ημέρες.

Ο διάλογος γύρω από την οικονομική στήριξη των ΑΠΕ έχει δυο σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά τις εγγυημένες τιμές πώλησης του παραγόμενου ηλεκτρισμού από ΑΠΕ και το καθεστώς επιδοτήσεων-προσαυξήσεων και το δεύτερο αφορά το τέλος ΑΠΕ και την ανάγκη επανακαθορισμού του. Παρά την αναμφισβήτητη τεχνική φύση του διαλόγου, οποιαδήποτε απόφαση γύρω από το μέλλον των ΑΠΕ δεν μπορεί παρά να αποτελεί πρώτα και κύρια μια πολιτική επιλογή.

1. Εγγυημένες τιμές πώλησης

Η συζήτηση για τις εγγυημένες τιμές πώλησης πρέπει να λάβει υπόψη:

- I. τον τρόπο υπολογισμού και αξιοποίησης του τέλους ΑΠΕ,
- II. τις εξελίξεις στον τομέα ηλεκτρισμού, κυρίως από το 2013 κι έπειτα,
- III. τις τεχνολογικές εξελίξεις,
- IV. τις ανάγκες και δυνατότητες της χώρας για εγκατάσταση ΑΠΕ έως το 2020,
- V. την αποσαφήνιση των σχεδίων για το επιδιωκόμενο μίγμα ΑΠΕ έως το 2020,
- VI. την σημερινή οικονομική συγκυρία,
- VII. τα σχεδόν απαγορευτικά επιτόκια δανεισμού και την μείωση της χρηματοδοτικής ροής,
- VIII. τις άλλες επιδοτήσεις που απολαμβάνουν ορισμένες τεχνολογίες ΑΠΕ,
- IX. την μεγάλη κοινωνική αναστάτωση που επικρατεί, και
- X. τις ωφέλειες ή/και τα ρίσκα που έμμεσα προκύπτουν από την προώθηση των ΑΠΕ.

Αναφορικά με το τέλος ΑΠΕ και τις εξελίξεις στην ενεργειακή αγορά, όλοι σχεδόν οι σχετιζόμενοι με την ενέργεια φορείς έχουν παραδεχτεί την ύπαρξη σημαντικών στρεβλώσεων. Μια σειρά από έρευνες, επίσης, επισημαίνουν πως το τέλος ΑΠΕ χρησιμοποιείται σήμερα για την έμμεση επιδότηση των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας και δεν κατευθύνεται στην στήριξη των πράσινων επενδύσεων. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από το 2013 και το κόστος των συμβατικών καυσίμων, μελέτες αποδεικνύουν πως η είσοδος των ΑΠΕ στο σύστημα δεν έχει απαγορευτικό κόστος, αλλά αντιθέτως μπορεί να επιφέρει έως το 2020 μείωση της οριακής τιμής συστήματος.² Μια λελογισμένη αύξηση του τέλους ΑΠΕ (δείτε πιο κάτω) δεν είναι απαγορευτική, αρκεί να συμβεί παράλληλα με άλλες αλλαγές στην τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας.

Το κόστος των τεχνολογιών ΑΠΕ διαρκώς μειώνεται. Ενδεικτικά, αξίζει να αναφερθεί πως το κόστος παραγωγής φ/β συστημάτων έχει μειωθεί σχεδόν κατά 1/3 τα τελευταία πέντε χρόνια και αναμένεται ακόμα μεγαλύτερη μείωση στο προσεχές διάστημα, φέρνοντας το κόστος ίσως κάτω από 1000€/KWp.³ Σε αυτή τη βάση, η σημαντική μείωση των εγγυημένων τιμών είναι απόλυτα λογική και σίγουρα επίκαιρη. Όμως, από την άλλη, οφείλουμε να λάβουμε υπόψη το δυσμενές χρηματοπιστωτικό πλαίσιο εντός του οποίου λαμβάνει χώρα η ανάπτυξη των ΑΠΕ. Τα επιτόκια που σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνούν το 10%, καθώς και η μικρή ροή χρηματοδότησης από τον τραπεζικό τομέα, καθιστούν λιγότερο ελκυστικές τις επενδύσεις σε ΑΠΕ στη χώρα, πράγμα που υποδηλώνει την ανάγκη στήριξης των επενδύσεων μέσω επαρκών οικονομικών κινήτρων, στα οποία περιλαμβάνεται και η διατήρηση μιας καλής εγγυημένης τιμής πώλησης ηλεκτρισμού.

Η Υπουργική Απόφαση ΑΥ/Φ1/οικ.19598/1.10.2010 επιχειρεί να ορίσει για πρώτη φορά την επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών ΑΠΕ. Η αναλογία δεν μπορεί να είναι κάτι στατικό, αλλά οφείλει να προσαρμόζεται ανάλογα με τις τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις.

² Δείτε ενδεικτικά τις μελέτες: «ΙΟΒΕ, Επιδράσεις και αναγκαίες προσαρμογές για τη μεγάλη κλίμακας διεύθυνση των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή, 2011», και «ΕΜΠ/ΕΣΗΑΠΕ, Ειδικό τέλος ΑΠΕ: ανάλυση και προβλέψεις, 2011»

³ Ενδεικτικά δείτε την έκδοση «Greenpeace, ΕΠΙΑ, Final Solar Generation VI, 2011»

Σήμερα, μόλις ένα χρόνο μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, φαίνεται πως αρκετά έχουν αλλάξει τόσο στο επίπεδο των τεχνολογιών όσο και γενικότερα στο κοινωνικοοικονομικό επίπεδο (πχ. συνεχιζόμενη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης, αναθεώρηση προς τα κάτω των προβλέψεων για την ανάπτυξη της χώρας, άσχημη οικονομική κατάσταση των ελλήνων πολιτών). Είναι πάντα σημαντικό να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη υλοποίηση του προγραμματισμού, όμως από την άλλη είναι σήμερα αναγκαίο να δημιουργηθούν εναλλακτικά σενάρια, με διαφορετικά μίγματα, η ανάλυση των οποίων θα πρέπει να περιέχει σύγκριση για το κόστος και όφελος στους τελικούς καταναλωτές και το σύστημα ηλεκτρισμού, υπολογισμό του κόστους αδράνειας και ενσωμάτωση των επιπλέον ωφελειών που κάθε τεχνολογία μπορεί να φέρει στην οικονομία (θέσεις εργασίας, τεχνογνωσία, καινοτομία, δυνατότητα εξαγωγών ρεύματος κτλ). Στην ίδια ανάλυση θα πρέπει να περιέχονται συγκεκριμένες αναφορές και δεσμεύσεις για την εύρεση των πόρων που θα απαιτηθούν προκειμένου να γίνουν πραγματικότητα οι στόχοι. Μέσα από αυτή την ορθολογική διαδικασία θα μπορούσαν να προκύψουν περισσότερο ασφαλή συμπεράσματα για το μέλλον των χρηματοδοτικών εργαλείων προώθησης των ΑΠΕ. Πρόκειται για μια διαδικασία που δεν θα απαιτήσει μεγάλο χρονικό διάστημα.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που πρέπει να αποκτήσει ιδιαίτερη βαρύτητα κατά τον επανακαθορισμό των εγγυημένων τιμών και γενικότερα των οικονομικών κινήτρων για τις ΑΠΕ είναι τα οφέλη που κάθε μια τεχνολογία προσφέρει άμεσα ή έμμεσα στην κοινωνία. Η μεγιστοποίηση των θέσεων εργασίας είναι το κλειδί, καθώς και η δυνατότητα διάχυσης των ωφελειών από τις τεχνολογίες ΑΠΕ σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής κοινωνίας. Σε αυτή την κατεύθυνση, θα έπρεπε να δικαιούνται ευνοϊκότερες προμοδοτήσεις όσα έργα αφορούν πχ. ΑΠΕ μικρής κλίμακας στον οικιακό τομέα, ανάπτυξη κοινοπρακτικών σχημάτων όπου οι τοπικές κοινωνίες θα καθίστανται μέτοχοι σε επενδύσεις ΑΠΕ κτλ.

Εξίσου σημαντικές παράμετροι που πρέπει να αξιολογηθούν αφορούν την κοινωνική αποδοχή κάθε τεχνολογίας ΑΠΕ και τη δυνατότητα θετικού ή αρνητικού επηρεασμού βασικών παραμέτρων της κοινωνικοοικονομικής και περιβαλλοντικής ζωής του τόπου. Αν και σε αυτές τις περιπτώσεις τη μεγαλύτερη βαρύτητα έχει η δημιουργία διαφανών και στιβαρών χωροταξικών κανόνων, η αξιοποίηση κατάλληλων χρηματοδοτικών κινήτρων και αντικινήτρων ενδέχεται να βοηθήσει. Για παράδειγμα, μέσα από το μηχανισμό εγγυημένων τιμών θα μπορούσε να αποθαρρύνεται η τοποθέτηση πυκνών αιολικών πάρκων σε ευαίσθητες οικολογικά περιοχές ή να ενθαρρύνεται η περαιτέρω διεύδυση των ΑΠΕ σε περιοχές που αντιμετωπίζουν μεγάλο πρόβλημα ανεργίας.

Τέλος, παρατηρείται σημαντική στρέβλωση της αγοράς και γενικότερα της ανταγωνιστικότητας των επενδύσεων μέσα από τις –σε ορισμένες περιπτώσεις αλόγιστες- επιδοτήσεις και προσαυξήσεις που απολαμβάνουν διάφορες τεχνολογίες ΑΠΕ. Σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 10 του ν. 3851/2010, ακόμα και ώριμες, απολύτως αποδοτικές, επενδύσεις ΑΠΕ μπορούν να απολαύσουν σημαντικές προσαυξήσεις. Επιπλέον στον επενδυτικό νόμο 3908/2011 δίδεται η ευκαιρία για το σύνολο σχεδόν των έργων ΑΠΕ, πλην φωτοβολταϊκών, να απολαύσουν σημαντικές επιδοτήσεις που μπορεί να φτάσουν έως και το 50% του συνολικού κόστους.

Κατά την άποψη του WWF Ελλάς, το κυριότερο εργαλείο προώθησης των ΑΠΕ πρέπει να είναι η εγγυημένη τιμή πώλησης. Οι άλλες έμμεσες (επενδυτικός νόμος) και άμεσες (προσαυξήσεις) επιδοτήσεις ενδέχεται να προμοδοτήσουν μη-αποδοτικά, με ενεργειακούς όρους, έργα και να προξενήσουν απaráδεκτη στρέβλωση την αγορά. Ιδιαίτερα για τις επιδοτήσεις που προβλέπονται από τον επενδυτικό νόμο, θεωρούμε πως πρέπει να μην αφορούν πλέον όλες τις ΑΠΕ, παρά μόνο τη γεωθερμία και τη βιομάζα από αγροτικά και δασικά υπολείμματα. Το αναμενόμενο ποσό επιδοτήσεων σε έργα ΑΠΕ, μέσα από τον επενδυτικό νόμο, θα μπορούσε να αποδοθεί αποκλειστικά σε έργα βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε όλους τους τομείς και ιδίως στους τομείς της βιομηχανίας και των μεταφορών.

Όλα τα παραπάνω συνηγορούν στο συμπέρασμα πως οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με τις τεχνολογίες ΑΠΕ δεν πρέπει να εξαντλείται στην παράθεση περιορισμένων οικονομικών δεδομένων, αλλά να εξετάζει διεξοδικά πολλούς περισσότερους παράγοντες. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των εγγυημένων τιμών, θα πρέπει να ληφθεί μια αμιγώς πολιτική απόφαση που θα σέβεται βέβαια τα επιστημονικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά δεδομένα. Μια απόφαση που θα πρέπει να μην κλειδώσει για τα επόμενα 10 χρόνια, αλλά να δύναται να αναθεωρηθεί όποτε έρχονται στο φως νέα τεχνικά και επιστημονικά ευρήματα.

Υπό το πρίσμα όλων των παραπάνω, οι προκαταρκτικές προτάσεις του WWF Ελλάς έχουν ως εξής:

- Η τελική απόφαση για την εγγυημένη τιμή πώλησης θα πρέπει να συναρτάται με την εξέλιξη του τέλους ΑΠΕ (δείτε στο επόμενο κεφάλαιο τις προτάσεις της οργάνωσης)
- Άμεσος εξορθολογισμός των εγγυημένων τιμών, έτσι ώστε οι τιμές να συμβαδίζουν με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές (ενδεικτικά Ισπανία – φ/β 259€/MWh, αιολικά 75€/MWh, Πορτογαλία – αιολικά⁴ 73€/MWh) και να λαμβάνουν υπόψη το δυσμενές χρηματοοικονομικό πλαίσιο
- Ειδικότερα, για όλες τις επενδύσεις ΑΠΕ, πλην φωτοβολταϊκών, προτείνεται η οριζόντια μείωση της τιμής κατά 5% (για τις λιγότερο προωθημένες τεχνολογίες πχ. γεωθερμία) έως 10% (για τις πιο αποδοτικές και ώριμες τεχνολογίες πχ. αιολικά στο διασυνδεδεμένο σύστημα), με παράλληλη κατάργηση των προσαυξήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 5 του ν. 3851/2010
- Για τα οικιακά φωτοβολταϊκά προτείνεται επίσης μείωση κατά 10% στα 495€/MWh
- Για τα φωτοβολταϊκά συστήματα, όπως αυτά διακρίνονται στο άρθρο 5 του ν. 3851/2010 προτείνεται να επιταχυνθεί κατά δυο εξάμηνα η μείωση της εγγυημένης τιμής πώλησης, έτσι ώστε τον Φεβρουάριο του 2012 να ισχύσουν οι τιμές του Φεβρουαρίου 2013 και στη συνέχεια να ακολουθηθεί η προβλεπόμενη εξαμηνιαία μείωση
- Οι νέες εγγυημένες τιμές πώλησης δεν θα πρέπει να έχουν αναδρομική ισχύ και να αποδίδονται σε μια επένδυση μόλις αυτή λάβει προσφορά σύνδεσης

Οι παραπάνω προτάσεις μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα, χωρίς αυτό να αναιρεί την ανάγκη προσεκτικότερης και διεξοδικότερης ανάλυσης του χρηματοδοτικού μηχανισμού έργων ΑΠΕ. Το ΥΠΕΚΑ είναι ανάγκη να δουλέψει πολύ πιο εντατικά στο ζήτημα αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους που αναφέρθηκαν προηγουμένως, αλλά και εισάγοντας νέες στοχευμένες ρυθμίσεις. Προτείνουμε, για παράδειγμα, να εξεταστεί στο προσεχές διάστημα το ενδεχόμενο να δίδονται αυξημένες εγγυημένες τιμές για συντομότερο χρονικό διάστημα (πχ. 10-12 έτη) και για το υπόλοιπο χρόνο ζωής μιας επένδυσης να προβλέπονται αισθητά χαμηλότερες τιμές. Ειδικά για τα αιολικά θα πρέπει να προβλεφθεί δυνατότητα αντικατάστασης α/γ με νέες μεγαλύτερης ισχύος και απόδοσης, παραχωρώντας ευνοϊκότερη εγγυημένη τιμή (στα πρότυπα της Γερμανίας).

Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί πως σε άλλες χώρες διενεργούνται με επιτυχία διαγωνισμοί που εξασφαλίζουν ταχεία διείσδυση των ΑΠΕ και μικρότερες τιμές πώλησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Σε αυτό το πλαίσιο, επαναδιατυπώνουμε την άποψή μας για έναρξη σχετικών ενεργειών από το ΥΠΕΚΑ προκειμένου να διαπιστωθεί το εφικτό ενός εναλλακτικού σχήματος που θα ευνοεί τη δημοπράτηση, σε συνεργασία με τις περιφέρειες της χώρας, θέσεων και ισχύος έργων ΑΠΕ.

Η αποδοχή από τους επενδυτές έργων ΑΠΕ μιας λελογισμένης μείωσης της εγγυημένης τιμής πώλησης που θα διατηρεί τον αποδοτικό χρηματοοικονομικό χαρακτήρα των επενδύσεων, θα αποτελέσει χειρονομία καλής θέλησης προς την κοινωνία και θα επιδείξει τη διάθεσή τους να δουλέψουν εντατικά και να συνεισφέρουν θετικά στην τόνωση της ελληνικής οικονομίας. Για να συμβεί αυτό είναι απαραίτητο ο χρηματοπιστωτικός τομέας να εξομαλύνει τη ροή δανείων προς την αγορά ΑΠΕ.

Αξίζει, επιπλέον, να σημειωθεί πως μια υγιής χρηματοδοτική πολιτική για τις ΑΠΕ θα έπρεπε να αποσκοπεί στην ανάπτυξη εγχώριας βιομηχανίας για μέρος ή το σύνολο κάθε τεχνολογίας ΑΠΕ, καθώς και στην πρωμοδότηση καινοτομιών. Αξίζει να διερευνηθεί εκ μέρους του ΥΠΕΚΑ η πιθανότητα δημιουργίας νέων κινήτρων που θα λειτουργήσουν ευεργετικά προς αυτόν τον σκοπό (πχ. φοροαπαλλαγές, διευκόλυνση χωροθέτησης, επιδοτήσεις επί των απασχολούμενων κοκ).

---

⁴ Επσημαίνεται εδώ ότι η εγγυημένη τιμή πώλησης στην Πορτογαλία ορίστηκε, στον τελευταίο διαγωνισμό του 2005, στα 73€/MWh, όμως οι προσφορές των υποψήφιων επενδυτών κατέβασαν την τιμή στα 56€/MWh

2. Τέλος ΑΠΕ

Η προσαρμογή του τέλους ΑΠΕ έγινε με την Υ.Α Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.17/10745/οικ.28556/31.12.2010. Η ανάγκη αλλαγών σε λιγότερο από ένα χρόνο υποδηλώνει πρώτιστα την αδυναμία ορισμού ενός τέλους που ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η αναθεώρηση του τέλους σε δυσθεώρητα ύψη, όπως προτείνεται από τον ΔΕΣΜΗΕ, χωρίς τη διόρθωση των στρεβλώσεων που επικρατούν στον υπολογισμό της Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ), είναι ότι χειρότερο μπορεί να συμβεί αυτή τη στιγμή, καθώς θα προκαλέσει αναστάτωση στην κοινή γνώμη και ενδέχεται να επιφέρει σημαντικό πλήγμα στην κοινωνική αποδοχή των ανανεώσιμων πηγών.

Η λελογισμένη μείωση των εγγυημένων τιμών πώλησης (σαν αυτή που προτείνεται παραπάνω) και η άμεση αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού της ΟΤΣ, συμπεριλαμβάνοντας το πραγματικό κόστος των συμβατικών καυσίμων, τη συνεισφορά των ΑΠΕ στην ημερήσια αγορά, το κόστος διασφάλισης επαρκούς ισχύος (ΑΔΙ) και το κόστος δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, είναι οι βασικές κατευθύνσεις που θα αποσυμπιέσουν το τέλος ΑΠΕ και δεν θα επιβαρύνουν υπέρμετρα τον διαχειριστή του συστήματος.

Σε αυτό το πλαίσιο, το WWF Ελλάς αποδέχεται τα βασικά συμπεράσματα της μελέτης⁵ του ΕΜΠ για τις αλλαγές που πρέπει να επιβληθούν σχετικά με το ειδικό τέλος ΑΠΕ. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να καταργηθεί το πλαφόν καταβολής του τέλους ΑΠΕ από μεγάλους καταναλωτές ή εναλλακτικά, να θεσπιστεί ρύθμιση για την καταβολή μειωμένου τιμήματος σε περίπτωση υπέρβασης ενός συγκεκριμένου χρηματικού ποσού.

Θα πρέπει, επίσης, να υπολογιστεί η πρόσοδος που θα προκύψει από τη δημοπράτηση του 100% των δικαιωμάτων εκπομπών της ηλεκτροπαραγωγής από το 2013 και, λαμβάνοντας υπόψη το επιδιωκόμενο μίγμα ΑΠΕ έως το 2020, να εκτιμηθούν τα έσοδα και εκταμιεύσεις του διαχειριστή του συστήματος. Αν όλες οι προβλέψεις συγκλίνουν στο συμπέρασμα πως ο ΔΕΣΜΗΕ θα διαθέτει πλεόνασμα την περίοδο 2014-2020, αξίζει να βρεθεί εναλλακτική φόρμουλα εύρεσης πόρων από άλλους μηχανισμούς για την περίοδο 2012-2014, πχ. αξιοποίηση τέλους ΕΡΤ, προκειμένου να διατηρηθεί το τέλος ΑΠΕ σε λογικά επίπεδα⁶.

Σε κάθε περίπτωση, μια μικρή αύξηση του τέλους ΑΠΕ φαίνεται αναπόφευκτη. Οι αρχικές μας εκτιμήσεις δείχνουν πως το τέλος ΑΠΕ μπορεί να μείνει κάτω από τα 2,5 €/MWh και, συνδυαζόμενο με τη ορθολογική μείωση των εγγυημένων τιμών και των έμμεσων επιδοτήσεων, να στηρίξει αποτελεσματικά και για πολλά χρόνια την απρόσκοπτη ανάπτυξη των ΑΠΕ. Σήμερα οι πολίτες φαίνονται ακόμα διατεθειμένοι να στηρίξουν την περαιτέρω προώθηση των ΑΠΕ. Σήμερα είναι ακόμα εφικτή η βέλτιστη προώθηση των ΑΠΕ χωρίς στρεβλώσεις, υπό όρους απόλυτης διαφάνειας και κοινωνικής-περιβαλλοντικής ευαισθησίας. Οποιαδήποτε αλλαγή στο χρηματοδοτικό καθεστώς που διέπει τις ΑΠΕ θα πρέπει να σταθμίσει προσεκτικά πολλαπλές παραμέτρους, προκειμένου να καταλήξει σε μια οικονομικά βιώσιμη, κοινωνικά αποδεκτή και περιβαλλοντικά ασφαλή απόφαση. Το WWF Ελλάς εξακολουθεί να πιστεύει στην αναγκαιότητα και ωφελιμότητα του στόχου συμμετοχής των ΑΠΕ κατά 40% στην ηλεκτροπαραγωγή έως το 2020 και είναι απόλυτα ταγμένο στο όραμα για συμμετοχή των ΑΠΕ κατά 100% στο ενεργειακό ισοζύγιο έως το 2050. Για να γίνει ο στόχος πραγματικότητα όλοι όσοι εμφορούμαστε από πραγματικό ενδιαφέρον για την ουσιαστική προώθηση των ΑΠΕ οφείλουμε να δουλέψουμε μαζί, να δουλέψουμε σωστά.

Περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις:

Αχιλλέας Πληθάρας, Υπεύθυνος εκστρατειών, WWF Ελλάς, τηλ. 210-22341893, www.wwf.gr, a.plitharas@wwf.gr

⁵ ΕΜΠ/ΕΣΗΑΠΕ, Ειδικό τέλος ΑΠΕ: ανάλυση και προβλέψεις, 2011

⁶ Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειωθεί η ανάγκη διαχωρισμού του τέλους ΑΠΕ από το τέλος που καταβάλλεται για την στήριξη της ΣΗΘΥΑ